

TYGODNIK KOŚCIELNY

PARAFJI

SW. TRÓJCY

Wychodzi na każdą niedzielę.
Opłata 10 groszy za egzemplarz
do puszkarni roznosiela. —
Za zezwoleniem Władzy Duchownej.

Redakcja i Administracja:
Kancelaria przy Kościele św. Trójcy.
Telefon nr. 1075.
Redakcja:
Ks. prob. Mieczysław Skonieczny
w Bydgoszczy.

Rocznik IV

Bydgoszcz, dnia 10 września 1933

Numer 37

Ks. Kardynał Hlond na 250-cio lecie Odsieczy Wiedeńskiej.

Hasło tryumfów.

Zwycięstwo pod Wiedniem nie było przygodnym tryumfem, lecz wyrosło z dziejową koniecznością z wyższości ducha polskiego, spotęgowanego pięciowiekowym bojowaniem o wiarę i cywilizację. Szło ku nam od pól lignickich, poprzez Warnę, Cecorę, Chocim. Dojrzało w bojach i wyprawach bez liku. Było potężnym finałem wielkiego zmagania się z naporem zbrojnego półksiężycy. A zrzędzeniem Opatrzności bożej było, że tej wiekopomnej roprawie przewodziły królewskie znaki Jana III i że areną jej stały się słoneczne przedpola naddunajskiej stolicy. Pod okiem świata cywilizowanego prowadził geniusz królewskiego wodza żelazne rycerstwo polskie i barwne armje sprzymierzone do zwycięstwa, które z istoty swej było tryumfem Krzyża i kultury europejskiej.

Po leniwej przewłoce czasu stał się cud nad Wisłą. Zbrojne hufy bezbożnego materializmu stanęły pod murami stolicy i zażądały wolnej drogi do Europy, opasując młodą Polskę pierścieniem skoncentrowanego najazdu. Do walki stanęliśmy wtedy sami. Stawka większa była niż pod Wiedniem. Trud wojenny niezrównany. Tylko Polska świadoma tajemnicy swego wskrzeszenia, Polska porwana swym instynktem dziejowym a mocarną wiarą Chrystusową, mogła na pierwszej karcie swych nowych dziejów zapisać pamiętny rozgrom orężnej potęgi wschodu. Ratuując raz jeszcze wiarę i kulturę europejską, Polska przysądziła sobie dawne tytuły chwały a zwycięską krwią przypieczętowała swoje niezstarzałe prawa do bytu i posłannictwa.

Idą zewsząd zaciągi na walną rozprawę. Znaczą się krzyżem. Mieczem ducha się zbroją. Od ołtarzy w szyku rozwiniętym na front spieszą. A linja walki idzie przez serca ludzkie, przez strzechy i szkoły, przez prasę i litera-

turę, przez teatr i sztukę, przez cywilizację i kulturę, przez całe niespokojne życie narodów.

Z kim się potykają? Czego bronią? Jakim orężem walczą? Czy zwyciężą?

W dziedzinie wierzeń staczają bój o Stwórcę i Jego objawienie. W zakresie sumienia walczą o prawo boże. W życiu ludów bronią Chrystusowego porządku moralnego. Przy ognisku domowym strzegą świętości rodziny. W uczelniach pilnują chrześcijańskiej myśli wychowawczej. Wśród rozterek społecznych budują sprawiedliwy ustrój. Wobec zawrotnej zmienności wewnętrznych i międzynarodowych stosunków politycznych opierają współzycie ludzkie na niezmiennych zasadach prawa przyrodzonego i Ewangelji. Strzegą kultury ludów, by nie zamarała w materializmie i jednostronnym uwielbianiu postępu technicznego.

Walczą więc z bezbożnictwem, z rozkładem moralnym, z wywrotem, z ma-

terjalistycznym światopoglądem, z naturalizmem przeczącym objawieniu, z laicyzmem wymrażającym tchnienie boże z serc ludzkich, z przeciwnym naturze człowieczej bolszewizmem, z tem wszystkim, co występuje przeciw Bogu i prawom człowieka do Boga a co obejmujemy nazwą nowoczesnego pogaństwa.

Walka prawdy z błędem, walka cnoty z upadkiem, pokoju z waśnią, miłości z nienawiścią, życia ze śmiercią skończyć się musi tryumfem wielkim na wszystkich odcinkach. Z tego zwycięstwa, które tu i tam już się zarysowywać poczyna, i z pozytywnej odbudowy wszystkich dziedzin wyłoni się prędzej czy później „królestwo prawdy i życia, królestwo świętości i łaski, królestwo miłości i pokoju.

Na tę rozprawę wzywa nas rocznica wiedeńska. Na drogę tego tryumfu naprowadził nas cud nad Wisłą. Do ziszczenia się „powszechnego Królestwa Chrystusowego“ wiedzie nas poprzez święte boje i zwycięstwa pewne, poprzez głębię życia wewnętrznego i trudy apostołskie przemożna „Wspomożycielka wiernych“.

Zarządzenie Ks. Prymasa w sprawie obchodów rocznicy Odsieczy Wiednia.

Wielki czyn wojenny, którym się Polska tak pamiętnie zaznaczyła w historii Europy, ratując u bram Wiednia, przy udziale wojsk cesarskich, chrześcijaństwo i kulturę zachodnią, ma przede wszystkim znaczenie religijne. Wewnętrzną pobudką do tej wiekopomnej wyprawy orężnej był nakaz naszych dziejów i niezawodny instynkt posłannictwa Polski, którą obok wewnętrznych i zewnętrznych zadań państwowych zajmowały i porywały ideały wyższej służby w rodzinie narodów. Służbę tę wyczuwał naród niejako jako obowiązek z prawa natury a odnosił ją trafnie do dziedziny kulturalnej i religijnej. Z tego szlachetnego nastawienia duszy polskiej zrodził się czyn wiedeński, nie jako coś wyjątkowego i nadzwyczajnego w naszym życiu, lecz jako jeden z epizodów naszej ofiarnej służby na wysuniętym poste-

runku wschodnim, dlatego od innych głośniejszy, że rozegrał się w obliczu świata chrześcijańskiego i na jego szczególną korzyść.

To też rocznicę wiedeńską, poza innymi obchodami, uczcić należy nabożeństwem dziękczynnym a zarazem modłami o pomyślność dla Państwa i o błogosławieństwo boże dla dalszego posłannictwa Polski.

Zarządzam przeto: 1) **dnia 12 września o godzinie 6-tej wieczorem**, kiedy to przed 250 laty pod natarciem rycerstwa polskiego sprzymierzone armje chrześcijańskie, po całodziennej mozolnej walce, odnosiły owe wielkie zwycięstwo, bić będą dzwony wszystkich kościołów, wzywając do modlitwy za Polskę, by dochowała wierności swoim tradycjom chrześcijańskim, swej wierze, swemu duchowi i posłannictwu.

2) w niedzielę, dnia 10 września, lub, zależnie od okoliczności miejscowych, w niedzielę następną, odprawi się sumę jako nabożeństwo dziękczynne, dodając we Mszy św. orację pro gratiarum actione. W kazaniu wspomną Wielebni Księża o zwycięstwie, które słusznie nazwano „gesta Dei per Polonos“ wskażą na to, że pilnować i rozbudowywać powinniśmy

wiarę świętą, by i nadal spełniały się w nas wielkie zamiary boże.

3) Wielebne Duchowieństwo i organizacje katolickie wezmą udział w komitetach obchodowych tam, gdzie one powstają.

Poznań, dnia 24 sierpnia 1933.

† August Kardynał Hlond.
Prymas Polski.

Służba Boża.

Niedziela czternasta po Zesł. Ducha św.

My chrześcijanie przeznaczeni do wyższych rzeczy, oczekujący innego szczęścia, nie powinniśmy się tak zbyt troszczyć o dobra doczesne. Mamy służyć Bogu i Jego sprawie. Kto jest niewolnikiem swych namiętności, temu trudno będzie zdobyć królestwo Boże.

Nie troszczcie się zbyt o ciało, Bóg pamięta o nas, ale gdy będziemy szukali najpierw królestwa Bożego i sprawiedliwości jego.

Dwa państwa, dwie potęgi ze sobą walczące, stawia nam przed oczy dzisiejsza liturgia. Ciało — potęgi zmysłowe i materialne; i państwo ducha, gdzie Bóg w ładzie i porządku wszystko utrzymuje.

Dawniej ta niedziela nazywała się niedzielą opatrności z powodu opisu ewangelicznego w opiece Bożej nad ptaszkami i trawą polną.

Henryk Kluth.

Jezus Chrystus — a akcja katolicka.

(Ciąg dalszy).

19 już wieków upłynęło od chwili, kiedy Boski nasz Zbawiciel życie swoje oddał w ręce Ojca Niebieskiego. Od tego czasu po dzień dzisiejszy jest Krzyż Chrystusów Katedrą, z której Boski Mistrz uczy ludzkość, co czynić, a czego unikać należy. Od tego czasu Krzyż Chrystusów jest symbolem chrześcijańskiego charakteru.

19 już wieków spełnia się ten akt ofiary świętego posłuszeństwa, przez który Chrystus ofiarował się Ojcu Niebieskiemu na Krzyżu.

19 już wieków kapłani, zastępujący Chrystusa spełniają akt najuroczystszej czci, czyniąc to, co Chrystus uczynił i co na swoją pamiątkę następcom czynić rozkazał.

I jaki skutek tych bezmiernych i cennych łask i dobrodzieństw Chrystusowych dziś po 19 minionych wiekach?

Jakiż owoc wydał obfity siew Jego Boskiej Krwi i ofiary ziemskiego życia, za nas na górze Kalwarji 1900 lat temu złożonej?

Jakim wreszcie plonem i dobytkiem uwieńczyła ludzkość z miłości dla naszego najlepszego Dobroczyńcy troskliwe i niezliczone zabiegi Chrystusa, około jej uszczęśliwienia i zbawienia podjęte?

Zdawałoby się mogło, drodzy czytelnicy, że po 19 długich wiekach ludzkość zrozumie dostatecznie cały ogrom cierpień Zbawiciela i oceni sprawiedliwie wielkość i znaczenie Jego dla niej złożonej przed laty Ofiary Krzyżowej, i że przyłgnie wreszcie całym sercem do Krzyża Chrystusowego, wołając doń wśród łez w zachwyce:

— Wielbimy Cię, Panie Jezu Chryste i błogosławimy Tobie, żeś przez Krzyż swój święty świat odkupił.

19 już wieków...

I od tego czasu, kiedy nasz Zbawiciel zetknął się z pierwszym zdrajcą — Judaszem z Karjotu, — snuje się po całej kuli ziemskiej do dzisiejszego nawet dnia długa falanga nowych zdrajców — judaszów, którzy z braku dostatecznego uświadomienia katolickiego, ulegając obłudnemu pochlebcy zmysłów — grzechowi, nie uwalniają się z krzywdzącej całą ludzkość pychy i zarozumiałości, nie zrywają więzów swej namiętności, nie odradzają się moralnie — co zresztą jest naszym największym zadaniem, — lecz przeciwnie na nowo swojemi grzechami, nieprawościami, obojętnem i niesumieniem wypełnianiem swoich obowiązków zdradzają Chrystusa i ciężko Go obrażają.

Nie brak Kościołowi gnuśnych uczniów, którzy dla własnej czci i sławy zaniedbują Jego najdroższe interesy i zasypiają wreszcie w wygodnym dobrobycie ziemskim.

Nie brak Kościołowi również napaści faryzeuszów, którzy jedynie dla oka ludzkiego są gorliwymi chrześcijanami, a przy każdej nadarzącej się sposobności, gdy Kościół zażąda od nich złożenia chociaż drobnej ofiary, uginają się pod ciężarem Krzyża i z całym kramem swoich niedorzecznych nauk zarzucając Kościołowi ograniczoność i nieuctwo.

Nie brak Kościołowi judaszów, którzy od czasu do czasu wychodzą z Jego łona, by Go w zdradziecki i haniebny sposób wydać na pastwę otwartych i zaciętych Jego wrogów.

I zdaje mi się, że słyszę w tej chwili słowa Zbawiciela, szczególnie do tych wszystkich nowoczesnych judaszów wyrzeczone:

— Wierście mi, judasze XX. wieku, żdźbło wierzącemu i gorliwemu chrześcijaninowi nawet belką być może, która go ku ocaleniu i zbawieniu wiecznemu zaprowadzi, ale i belka, niewydojbyta z oka obojętnych katolików, jako żdźbło pryśnie, skoro człowiekowi wiary i wytrwania w cnocie i obowiązkowości zabraknie. W duchu i w prawdzie jedynie należy chwalić i czcić Boga, bo Duchem On jest i Prawdą Odwieczną.

I owszem. Wielu to zrozumiało i przejęło się do głębi tą wielką myślą, dbając w pierwszym rzędzie o zbawienie swej duszy. Wielu zrozumiało, że Bóg — Człowiek za nich przed 19 wiekami cierpiał i w męczarniach na krzyżu życie swoje zakończył, by byli szczęśliwymi i osiągnęli kiedyś zupełną szczęśliwość w niebie.

Ci tej są jedynie prawdziwymi chrześcijanami i prawdziwymi członkami Akcji Katolickiej, których życie może nędzne, niepozorne i szare, przytem głogami codziennych cierpień i przeciwności oplecione, jest szczególnie mile Panu Jezusowi, a śmierć ich drogą Mu będzie, gdyż stanie się przejściem z doliny płaczu na wzgórze Królestwa Niebieskiego i chwały nieśmiertelnej, by z Nim wespół na wieki królowali.

I do nich odnoszą się też słowa Apostoła Narodów: — z bojaźnią i ze drżeniem sprawowali swe zbawienie.

Ale tej wielu, mimo metrykalnego przynależenia do Kościoła Chrystusowego, praktycznie postępuje po pogańsku.

Może chodzą w niedzielę i święta na Mszę św.; może przestrzegają posty; może nawet wspierają i biednych, co oczywiście nie jest jedynym warunkiem osiągnięcia szczęśliwości wiecznej, gdyż to samo czynili poganie, to samo czynili i faryzeusze.

Większość jednak obojętnie wypełnia swoje obowiązki. Siebie jedynie uważa za coś czystego lub doskonałego. Stawiają się oni temi „grobami pobielanymi, wilkami w owczej skórze“. Nazewnątrż wydają się być ludźmi nauki, wykształcenia, cnoty; w gruncie zaś rzeczy duch ich nie dąży do wyższej doskonałości. Uczynki dobre nie pełnią z pobudek nadprzyrodzonych, lecz dla interesu czysto — ludzkiego, by ich powszechnie chwalono i czczono. Inni znowu lekkomyślni i obojętni katolicy jak jednodniowe motyle nie myślą o lepszym jutrze, nie pytają o znaczenie życia doczesnego, ani o jego końcu, zapominają o odpowiedzialności za swe czyny przed karzącą Sprawiedliwością Bożą, a oparowane przez samo pragnienie życia, rzucają się ślepo w wir świata i uciech jego.

Zapominają oni, że są małemi tylko karłami u stóp Najświętszego i Najdoskonalszego Boga, a ich przeciwności, cierpienia i udręki są zaledwie lekkimi uklęciami szpilki wobec poranego i środze posiekanego, a w końcu bezlitości do drzewa hańby przygwożdżonego Jezusa.

I tacy ściągają tylko na tę Boską i świętą instytucję niesławę, szyderstwa i śmiech otwartych i zatwardziałych wrogów Kościoła i Chrystusa.

Tych niewiernych i niewdzięcznych katolików należy szczególnie **uświadamiać! — Prawdziwy i gorliwy członek Par. A. K. powinien im wskazać drogę do prawdy i cnoty. Uświadomiony katolik splanca nietylko za siebie, ale i za wszystkich grzeszników święty dług wdzięczności względem swego Stwórcy i Pana.** Do takiego apostołstwa potrzeba **koniecznie wszystkim katolikom, a szczególnie członkom Par. Akcji Kat. gruntownego uświadczenia Katolickiego i religijnego, którego brak u większości parafjan coraz dotkliwiej się odczuwa.**

I stawia Kościół swym **wiernym**, a także i **tym**, co o swej przynależności do Chrystusa już dawno zapomnieli, **Krzyż Jego krwawy przed oczy**, zwraca się myśli na **bolesne i dotkliwe cierpienia i śmierć Chrystusa** w okropnych męczarniach, dla **naszego ocalenia i wiekuistego uszczęśliwienia** przed 19 wiekami **podjęta**.

Stawia nam Kościół w **wielkim świętym roku jubileuszowym** przed oczy smukłą sylwetkę **Chrystusa**, a prelegenci **tegorocznego XIII. Zjazdu Katolickiego**, który obradował w bież. roku w **Wągrówcu**, w **mieście urodzenia wielkiego teologa i bibliisty ks. Jakóba Wujka**, zwrócił szczególnie w swoich referatach uwagę na **życie, działalność, mękę i śmierć Zbawiciela**.

Niech zatem **plomienna postać Chrystusa** będzie tematem **naszego rozważania**, a przekonamy się, czego **spodziewa się od członków Akcji Katolickiej Boski nasz Zbawiciel**.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Wystarczy w 250 rocznicę odsieczy Wiednia, którą cała nasza Polska katolicka obchodzić będzie 12 września b. r., przywołać sobie te wypadki na pamięć, ażeby lepiej móc zrozumieć, że naród, walczący pod sztandarami Chrystusa - Króla i Królowej Korony Polskiej, mimo przeróżnych częstych walk z wrogami Ojczyzny, zginąć nie może i przynigdy nie zginie.

Henryk Kluth.
KONIEC.

Złot Młodych Polek w Piekarach

na Śląsku od dnia 11 do 14 sierpnia.
Sobieskiego Młodych Pułki,
Witajcie nam!

Temi słowami wita nas Śląsk. — Dworzec, ulice i kościoły, przybrane w chorągwie, zieleń i obrazy. — Piekary w ciągu dnia zaludniają się. Hufce Młodzieży gromadzą się na ten wielki zlot urządzony z okazji pobytu króla Jana III-go Sobieskiego, który przed 250-ciu laty, nim wyruszył na wyprawę wojenną pod Wiedeń, wstąpił tu właśnie, by uprosić u Matki Najświętszej zwycięstwo. — I właśnie w tą pamiętną rocznicę gromadzą się znnowu wojska, gromadzą się hufce rycerek Chrystusowych, w liczbie 10 tysięcy druchen, u stóp Panienki, aby ją uprosić o hart i siłę do walki ze złem, z brudem, z niemoralnością. — W Piekarach wita nas Śląsk, tę armję Chrystusa, to wojsko Boże, które jak król Sobieski, zwyciężyć musi, dla chwały Bożej i sławy Cjczyzny! Budujący był widok, gdy codziennie przez czas trwania zlotu przystępowały tysiące Młodych Polek do Stołu Pańskiego.

W sobotę, dnia 12 sierpnia, o godz. 8 rano Msza św. na Rajskim Placu w Piekarach, przed obrazem Matki Boskiej, przed którym modlił się Sobieski. Po nabożeństwie nastąpiło otwarcie zlotu, przez ks. prał. Puchera, Prezesa Rady Zw.

Piękny referat pod tyt. „Sobieski rycerz Chrystusowy“, wysłuchały druchny w wielkim skupieniu, pragnąc iść śladem wielkiego rycerza, który wiedział, że tylko z pomocą Bożą, odniesie zwycięstwo. — Więc u stóp Matki Najśw., kornie klęczy godzin kilka, zatopiony w modlitwie. — I Matka Najśw. wysłuchała. — Zwycięzył!

Po południu obrady na stokach kalwaryjskich. — Tu referat p. tyt. „Sobieski — wielki Syn Polski“, wygłosiła p. Zrazikówna. Referentka do tego stopnia zainteresowała słuchaczki, że nawet deszcz, który skrapiał głowy nasze nie przerwał milczenia. Przykład rodziców, którzy wpajając głęboką miłość do Boga i przywiązanie do kościoła, oraz gorącą żądę, poświęcenia wszystkiego dla dobra Ojczyzny, wyrobił w Sobieskim wielkiego rycerza. Chcąc Ojczyźnie przyjść z pomocą, na własną rękę i swój koszt organizuje obronę i tworzy armję. Niejednokrotnie wykazywał charakter silny, twardy, nieugięty, nie cofający się przed przeszkodami, a pokonywał je z wytrwałością, męstwem i odwagą. Bo tylko ludzie mocni duchem i wolą, silni charakterem dokonają rzeczy wielkich i trwałych.

W obronie Chrześcijaństwa.

(Na uroczyst. 250 rocznicy odsieczy Wiednia).

(Dokończenie).

W roku 1683 wkroczył wielki wezyr turecki Kara Mustafa do Austrii i obległ Wiedeń. Wiódł ze sobą około 300.000 Turków, Wołochów, Tatarów i Węgrów Tökolego. Prócz licznych rzesz zdolnych do grabieży Tatarów i innych wojsk regularnych rozporządzał dość liczną armją, złożoną przynajmniej z 138.000 regularnego żołnierza. Turcy pustoszyli kraje europejskie szczególnie w celu tępienia chrześcijaństwa. Co chwilę prawie nadbiegały nowe zwiastuny nadchodzącej burzy. O zbliżeniu się nieprzyjaciela nie było już żadnej wątpliwości. Cesarz opuścił stolicę, której bronił bohaterstwo hr. Rydyger - Stahremberg.

Sobieski, który pozostał wierny przymierz, ruszył na wezwanie Ojca św. i prośbę cesarza niemieckiego na odsiecz, nie czekając na ociągającą się Litwę. Wiódł ze sobą około 30.000 dobrobowego wojska. Magnaci polscy, szlachta i ofiarne polski lud chętnie dostarczyli mu koniecznej pomocy w ludziach i w pieniądzech, bo byli przekonani i odpowiednio uświadomieni, że powinni krew przelać za Wiarę św. w walce z niewiernymi i względem chrześcijan wrogo usposobionymi Turkami.

Na Łęgu Tulneńskim połączyły się wojska polskie z posiłkami niemieckimi i z wojskami austriackimi, które dowodził ks. Karol Lotaryński. Sobieski objął naczelną dowództwo nad

całą, około 76.000 ludzi liczącą armją, i zajął 11 września Kahlenberg. 12-go września 1683 roku stoczył pamiętną bitwę pod Wiedniem, uwieńczoną jednym z największych zwycięstw. Zszeregowane pod dowództwem Sobieskiego wojska spełniły w całej pełni swoją powinność, a atak rozstrzygający wykonała dzielna husarja polska. Cały obóz turecki i zielona chorągiew prokora stały się łupem triumfujących zwycięzców. Cenne pamiątki z czasów Jana Sobieskiego przechowuje się w skarbcu na Jasnej Górze. Ogromne siły niewiernych rozprószyły się w nieładzie.

Nazajutrz wjechał Sobieski do Wiednia, witany owacyjnie przez wdzięcznych mieszkańców. Jedynie cesarz niemiecki, dumny i zazdrosny, nie raczył nawet Sobieskiemu podziękować za tak wielką przysługę.

Odsiecz Wiednia, czyn bodaj największy w dziejach naszego narodu, była na długie lata ostatnim błyskiem sławy i chwały polskiego oręża. Choć odniesione nad Turkami zwycięstwo nie przyniosło Polsce bezpośrednich korzyści, to jednak zapobiegło raz na zawsze zamachom tureckim na Polskę i inne kraje europejskie. W rycerskiej postaci Sobieskiego zajaśniało raz jeszcze bezinteresowne męstwo Narodu, który przez tyle wieków potrafił być „przedmurzem chrześcijaństwa“.

Czytajcie i rozpowszechniajcie „Tygodnik Kościelny“!!!

Po obradach wyruszył wspaniały pochód na Kopiec Wyzwolenia, gdzie delegacje poszczególnych związków, złożyły grudki ziemi z różnych stron Polski: jak z Oleska, miejsca urodzenia Jana Sobieskiego, z mogił Orląt lwowskich, z grobów nieznanego żołnierza, z nad morza polskiego i z pól walk przesiąkniętych krwią naszych polskich rycerzy.

W niedzielę defiladę przyjął J. Em. Ks. Prymas Hlond, wraz z J. Eksk. Bisk. Adamskim. Poczem ruszyła procesja z Cudownym obrazem, z kościoła na kalwarję, gdzie Ks. Kard. celebrował sumę pontyfikalną. Po poł. w Szarleju, odbyły się dożynki śląskie, oraz występy druchen. Tu zakończono zlot okrzykiem na cześć naszej Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i odśpiewaniem pieśni „Hej do apelu“.

Po kornych modłach do Królowej Polski, po pracowitych obradach, pokrzepieni błogosławieństwem Bożem, zegnaliśmy Piekary i Śląsk.

Niech ta pewność rozjaśni czoła nasze, że jak król Sobieski przez Piekary rozgromił wroga wiary i Ojczyzny, tak i S. M. P. przez Piekary, wywalczy zwycięstwo, po którym w promiennej, katolickiej przyszłości, zabrzmi serdeczne „Niech żyje Bóg i Ojczyzna!“

Druchna **Wojciechowska Mira.**

S. M. P. „Promyk“

oddział młodszy, urządza wycieczkę do Fordonu wozem drabiniastym w niedzielę, dnia 10 września. W programie zwiedzenie więzienia karnego dla kobiet. Zgłoszenia z opłatą, 0,50 zł. w obie strony przyjmuje się do czwartku w Ognisku.

Wycieczka do Fordonu

Tow. Kobiet Kat. „Jutrzenka“.

urządza we wtorek, dnia 19 września wycieczkę autobusami do Fordonu, gdzie zwiedzać będzie więzienie karne dla kobiet. Wjazd nastąpi o godz. 10 przed poł., z przed kościoła Św. Trójcy. Koszta podróży w obie strony wynoszą 1 zł. Zgłaszać się można u p. prezski Baumowej, Plac Poznański nr. 10.

Podziękowanie.

Z okazji Imienin Wiel. Ks. Müllera złożyło Stow. Kobiet „Jutrzenka“ na moje ręce 10 zł. dla ubogich.

Za ofiarę składam w imieniu ubogich serdeczne „Bóg zapłać“.

Gertychowa,

Przewodnicząca Stow. Pań Miłosierdzia Św. Wincentego a Paulo.

Porządek nabożeństw.

10. 9. XIV. Niedziela po Ziel. Świątkach.
Ewang. św. zap. u św. Mateusza 6, 24—33.
Godz. 7,00 Msza św. czytana z godzinkami i kazaniem.
Godz. 8,00 Msza św. czytana z przeczytaniem ewangelji św.
Godz. 9,00 Msza św. śpiewana z kazaniem dla dzieci.
Godz. 10,15 Suma z kazaniem i procesją.
Godz. 12,00 Msza św. czytana.
Godz. 14,00 Chrząty i wywody.
Godz. 15,00 Nieszpory z różańcem.

W dni powszednie Msze św. o godz. 6,15, 7,00, 7,45 i 8,30.

Wywody i chrząty codziennie o godzinie 8, (zgłosić się w zakrystji).

Okazja do spowiedzi św. codziennie od godziny 6,30.

12. 9. Wtorek.

Godz. 7,00 Wotywa do św. Antoniego.

14. 9. Czwartek.

Uroczystość kościelna. Podwyższenie Krzyża św.

Godz. 8,30 Msza św. z wystawieniem Najśw. Sakramentu i procesją.

16. 9. Sobota.

Godz. 8,30 Wotywa z litanją do M. Boskiej

17. 9. XV. Niedziela po Ziel. Świątkach.
Porządek nabożeństw jak zwykle.

Kalend. bractw i towarzystw

10. 9. Niedziela.

Zywy Róż. Ojców. Na sumie asystuje róża 24, zebranie po nieszporach.

11. 9. Poniedziałek.

Stow. Pań Prac. w Handlu i Konfekcji.
Zebr. plenarne o godz. 19 w Ognisku Parafjalnem. Udział wszystkich druhen konieczny.

S. M. P. „Promyk“. Zebr. plenarne oddz. starsz. o godz. 19 w salce parafjalnej.

12. 9. Wtorek.

S. M. P. „Promyk“. Zbiórka zastępu II. oddz. st. i III., V. oddz. młodszy, o godz. 19-tej.

13. 9. Środa.

S. M. P. „Promyk“. Zebr. zarządu i zastępowych obu oddz. o godz. 19 w Ognisku.

14. 9. Czwartek.

S. M. P. „Promyk“. Zbiórka zast. IV. oddz. st. o godz. 19.

15. 9. Piątek.

Okręg Młodych Polek. Zebr. o godz. 19 u Fary.

16. 9. Sobota.

Zywy Róż. Panien. Spowiedź miesięczna, nazajutrz wspólna Komunja św. o godzinie 8.

17. 9. Niedziela.

Zywy Róż. Ojców. Na sumie asyst. róża 25.
Zywy Róż. Panien. Zebr. po nieszporach
S. M. P. „Promyk“ urządza w .zp jcu

Łańcuszek ofiar na Dom Katol.

P. Józef Wesolowski 10,— zł. i wzywa do dalszego kontynuowania łańcuszka pp. Franciszka Saffiana, kupca, Siemieradzkiego 1 i Stefana Garczyńskiego, Śląska, 11. P. Łyskawa 10,— zł. i powołuje pp. Romana Pokorę, Marsz. Focha 2, Józefa Solińskiego, Poznańska 31. Ks. Gierszewski składa na zawezwanie ks. prof. Handkic 5,— zł. powołując Ks. Prof. Balcerka, ul. Reja 7, do dalszego kontynuowania łańcuszka.

Zywy Różaniec Panien 12,56 zł.

SAKRAMENT CHRZTU ŚW. OTRZYMALI

Włodarczyk Tadeusz, Poznańska 7;
Cybulska Barbara, Staro-Szkolna 9;
Lis Eugenjusz, Lubelska 29;
Chrzan Marja, Garbary 9;
Stańco Rajmund, Wrocławska 3;
Magnuszewska Liljanna, Śląska;
Gabryl Teresa, Malborska 15;
Kruszczyński Stefan, Grunwaldzka 1.

Kto by znał rodzinę, w której przez niedbalstwo lub złą wolę znajduje się dziecko nieochrzone powinien o tem donieść do kancelarji parafjalnej.

ZMARLI:

Śp. Danielewicz Marja, Jasna 14.
Wieczny odpoczynek racz im dać Panie!

Obrazy i Lustra

najlepiej i najtaniej
kupuje się za gotówkę i na raty
w firmie
JÓZEF MRUK
Bydgoszcz, ul. Długa 20.

Także szklenie budowlane, oprawa obrazów i luster.

Szklarnia

Małęga, ulica Poznańska 11

poleca

obrazy na raty i za gotówkę oraz
oprawy i prace szklarskie.

Ceny przystępne. Wybór wielki.

Obrazki od pierwszej Komunji św.
oprawia szybko i tanio.

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Bydgoszczy

Jagiellońska 4, Telefon nr. 20-06, 20-07

przyjmuje wkłady począwszy od 1 złotego

i oprocentowuje:

wkłady za wypowiedzeniem dziennem: **4** $\frac{1}{4}$ 0/0

wkłady za wypowiedzeniem miesięcznym: **5** $\frac{1}{2}$ 0/0

wkłady za wypowiedzeniem kwartalnym: **6** $\frac{1}{2}$ 0/0

wkłady za wypowiedzeniem półrocznym: **7** $\frac{1}{2}$ 0/0

Wkłady są wolne od podatku od kapitałów od rent.

Dla drobnych oszczędności wydaje Kasa

skarbonki domowe.

Za wszelkie zobowiązania Kasy odpowiada miasto całym swym majątkiem.